

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 26 Şubat 2013
Nr. Ref.: RK 382/13

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI124/11

Başvurucu

Ljubiša Živić

Vičitrin Belediye Mahkemesi'nin K66/09 sayı ve 25 Mayıs 2010 tarihli kararına karşı Mitroviça Bölge Mahkemesi'ne yapılan itiraz sürecinin aşırı uzaması hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi

Başvurucu:

1. Başvurucu, Graçaniçe mukimi Ljubiša Živić'tir.

Başvurunun Konusu

2. Başvurucu tarafından Anayasa Mahkemesi'ne yapılan başvurunun konusu Vıçitırın Belediye Mahkemesi'nin K66/09 sayı ve 25 Mayıs 2010 tarihli kararına karşı Mitroviça Bölge Mahkemesi'ne yapılan itiraz sürecinin aşırı uzamasına yönelik şikayetidir. Bu ceza davası sanık D. D.'ye karşı açılmıştır. Başvurucu bu davada müdahil taraftır.
3. Başvurucu Anayasa'nın 3 ve 4. maddeleri [Kanun Önünde Eşitlik, 54. maddesi [Hakların Yargı Yoluyla Korunması] ve 56. maddesiyle [Olağanüstü Hal Süresince Temel Hak ve Özgürlükler] güvence altına alınan haklarının ihlal edildiği görüşündedir.

İlgili Hukuk

4. Başvuru Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: Yasa) 46, 47, 48 ve 49. maddeleri ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 56. kuralı 2. fıkrasına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 19 Eylül 2011 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.
6. Mahkeme Başkanı 7 Şubat 2012 tarihinde Üye Ivan Čukalović'i raportör yargıç olarak görevlendirmiş ve üyeler Almiro Rodrigues (başkan), Enver Hasani ve Gjyljeta Mushkolaj'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
7. Mahkeme 18 Ocak 2012 tarihinde başvurucuya, Mitroviça Bölge Mahkemesi ve Vıçitırın Belediye Mahkemesi'ne başvurunun yapıldığını bildirmiştir.
8. Başkan, Üye Gjyljeta Mushkolaj yerine Üye Kadri Kryeziu'yu tayin etmiştir.
9. Raportör yargıcın raporu 12 Kasım 2012 tarihinde görüşüldükten sonra Ön İnceleme Heyeti Mahkeme Heyetine başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Başvurucunun İddiaları

10. Başvurucu başvurusunda şu iddiayı ileri sürmüştür: "16 ay geçmiş olmasına rağmen Mitroviça Bölge Mahkemesi K66/09 sayılı davanın görüşüleceği bir duruşma tarihi henüz belirlememiş olduğundan adil ve tarafsız yargılanmaya ilişki anayasal haklarımızı ihlal etmiştir".
11. Başvurucu Anayasa Mahkemesi'nden şunu talep etmiştir: Mitroviça Bölge Mahkemesi usulünü belirleyip davaya ilişkin nihai kararın alınmasını sağlansın.

Olguların Özeti

12. Başvurucu, yukarıda belirtilen iddialar dışında davaya ilişkin herhangi bir olgu belirtmemiştir.
13. Başvurusuna isnat etmek için sunduğu evraktan aşağıda belirtilen olgular tespit edilebilmiştir.

14. Vıçıtırın Belediye Mahkemesi 25 Mayıs 2010 tarihinde sanık D. D. hakkında başlatılan ceza yargılama sürecine ilişkin K66/09 sayılı kararı çıkartmış, Kosova Ceza Yasası'nın 325. maddesi uyarınca yanılıcı kimlik beyanı, 333.4 fıkrası uyarınca evrak sahtekarlığı ve 180. maddesi uyarınca oylamada kandırma suçundan suçlu bulunmuştur.
15. Karardan sanık D. D.'nin 12 (on iki) ay hapis cezasına ve 1.300 (bin üç yüz) avro para cezasına çarptırıldığı görülmektedir.
16. Vıçıtırın Belediye Mahkemesi'nin K66/99 sayılı kararından başvurucunun ceza davasında mağdur taraf olarak zikredildiği de anlaşılmaktadır.
17. Sanık D. D.'nin savunma avukatı maddi ceza ve usul hukuku hakkının ihlal edildiği iddiasıyla Mitroviça Bölge Mahkemesi'ne itiraz etmiştir.
18. Başvurucu tarafından sunulan evraktan onun sanığa karşı bir ceza davası açmak için yazılı veya sözlü bir başvuruda bulunmadığı da anlaşılmaktadır.

Uygulanabilir Mevzuat

19. 2003/36 sayılı Kosova Ceza Yargılama Usulü Geçici Yasasının (KCYUGY) XVIII kısmındaki 151. maddesi "mağdur" hukuk terimini şu şekilde tarif etmiştir: "*Mağdur*", herhangi bir kişisel veya mülki hakkı ihlal edilen kişidir

Başvurunun Kabul Edilirliği

20. Başvurucunun başvurusu hakkında bir karara varmadan önce Mahkeme'nin öncelikle Anayasa'da belirtilen ve Yasa ile içtüzükte ayrıntılı bir şekilde açıklanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini incelemesi gereklidir.
21. Mahkeme bu konuda Anayasa'nın 113.7 fıkrasına atıfta bulunmak ister:

Bireyler, Anayasa ile güvence altına alınan bireysel hak ve özgürlüklerinin kamu otoritelerince ihlali konusunda başvurmaya yetkilidirler, ancak yasa ile belirlenen tüm kanun yollarını tükettikten sonra".

22. Mahkeme Anayasa Mahkemesi İchtüzüğünün 36. kuralını da dikkate alır. Kural şöyledir:

*(1) Mahkeme başvuruları yalnız şu hallerde görüşebilir:
c) Başvuru açıkça temellendirildiği zaman.*

23. Önceden de belirtildiği şekilde başvurucunun temel argümanı Mitroviça Bölge Mahkemesi'nin sanık D.D. hakkındaki K66/09 dava için 16 ay geçmiş olmasına rağmen duruşma tarihi belirlemediğinden adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasıdır.

24. Mahkeme, başvurucunun Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 34. maddesiyle ilgili Anayasa'nın 113.7 fıkrasının öngördüğü şekilde "kamu otoritesi hükmünün sebebiyet verdiği mağdur" statüsünde olduğunu kanıtlayamadığını tespit etmiştir (*bkz. mutatis mutandis, Lindsay – Birleşik Krallık, başvuru no: 31699/06, Komisyonun 17 Ocak 1997 tarihli kararı, 23 E.H.R.R. Agrotexim ve diğerleri – Yunanistan, 17 Ocak 1995 tarihli kararı, Seri A no: 330-A, s. 22-26, §§ 59-72, Terem Ltd. Chechetkin ve KO43/10 sayılı LDK-AAK-LDD partilerinin Prizren Belediye Başkanı'nun 25 Ekim*

2011 tarihinde çıkardığı hükümler hakkında anayasal denetim başvurusuna ilişkin kabul edilmezlik kararı).

25. Mahkeme, kamu otoritesinin tedbir veya kararlarından insan haklarının şahsen veya doğrudan etkilenen gerçek veya tüzel kişinin mağdur sayılacağını hatırlatır (*bkz. KI 41/09 sayılı AAB-RIINVEST L.L.C. Üniversitesi v. Kosova Cumhuriyeti Hükümeti davası 27 Ocak 2010 tarihli kabul edilmezlik kararı*). Bu şekilde etkilenmeyen kişi, Anayasa *actio popularis* şeklinde başvuru hakkı öngörmediğinden mağdur statüsüne sahip değildir.

26. Netice itibariyle Mahkeme, İçtüzüğü'nün 36. kuralı (2c) bendi uyarınca başvuruyu açıkça temelden yoksun olarak reddeder. Söz konusu hüküm şöyledir: *Mahkeme, başvurucunun Anayasa ile güvence altına alınmış anayasal haklarının ihlal edilmediğini tespit ettiği zaman.*

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 113.7 fıkrası ve İçtüzüğü'nün 36. kuralı 2. fıkra c. bendi uyarınca oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar vermiştir.
- II. Karar Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazete'de yayımlanır.
- III. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Prof. Dr. Ivan Čukalović, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza